

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **V. V. (V. V.)**

ściganego na wniosek Prokuratury Generalnej Federacji Rosyjskiej

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 23 listopada 2021 r.

zażalenia obrońcy ściganego na zarządzenie upoważnionego sędziego

z dnia 24 sierpnia 2021 r., sygn. akt WKK (...)

o odmowie przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę ściganego od postanowienia

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 lipca 2021 r. (sygn. akt II AKz (...)),

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 11

czerwca 2021 r. (sygn. akt IV Kop (...))

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem – na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. – odmówiono przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę ściganego V. V. od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 lipca 2021 r. (sygn. akt II AKz (...)), utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 11 czerwca 2021 r. (sygn. akt IV Kop (...)) – wobec stwierdzenia, że kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że postanowienie Sądu Apelacyjnego, utrzymujące w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w przedmiocie stwierdzenia prawnej dopuszczalności wydania ściganego na terytorium Federacji Rosyjskiej, nie jest orzeczeniem zaskarżalnym w trybie kasacji.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł obrońca ściganego, zaskarżając je w całości. Obrońca zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. poprzez odmowę przyjęcia kasacji jako niedopuszczalnej z mocy ustawy, w sytuacji gdy zdaniem ściganego taka odmowa jest dla niego wyjątkowo krzywdząca i niezasadna, bowiem wskutek odmowy doprowadzenia ściganego na termin rozpoznania zażalenia uniemożliwiono mu złożenie dodatkowych, niezwykle istotnych wyjaśnień, ponadto ścigany stoi na stanowisku, iż zasadne jest przyjęcie kasacji z uwagi na następujące okoliczności:
 1. prawomocne postanowienie sądu w przedmiocie prawnej dopuszczalności wydania jest prawomocnym orzeczeniem sądu karnego kończącym postępowanie sądowe, od którego przysługuje możliwość złożenia kasacji, a odmowa przyjęcia kasacji złożonej przez obrońcę ściganego stanowi przejaw naruszenia równości stron, równości broni;
 2. nieuwzględnienie wniosku o przyjęcie kasacji prowadzi do dalszych bardzo istotnych konsekwencji prawnych dla ściganego i w oczywisty sposób narusza zasadę równości stron procesowych (zasadę równości broni), będącą kluczową, elementarną podstawą sprawiedliwego i rzetelnego modelu postępowania karnego;
3. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie przez sąd dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, bez dokonania gruntownej analizy całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, co skutkowało bezzasadną zdaniem ściganego, odmową przyjęcia kasacji;
4. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 6 k.p.k., w szczególności w zakresie prawa do obrony i równości stron procesowych, którą to zasadę przewiduje również art. 6 ust. 3 lit. c Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, poprzez decyzję Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) o odmowie przyjęcia kasacji, co

zdaniem ściganego doprowadziło do naruszenie jego podstawowych praw, które składają się na komponenty rzetelnego procesu karnego.

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia, *„przyjęcie kasacji i nadanie jej dalszego biegu”*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest oczywiście bezzasadne.

Na wstępie należy podkreślić, że Sąd Najwyższy w niniejszym postępowaniu bada tylko i wyłącznie prawidłowość zaskarżonego zarządzenia i to w kontekście podniesionych w zażaleniu zarzutów. Przedmiotu oceny w tym postępowaniu nie stanowią więc kwestie związane z merytoryczną oceną decyzji sądu w przedmiocie stwierdzenia prawnej dopuszczalności wydania ściganego władzom Federacji Rosyjskiej, a tego też w istocie żąda skarżący w uzasadnieniu wniesionego zażalenia.

Kontrola instancyjna zaskarżonego zarządzenia z dnia 24 sierpnia 2021 r. wykazała natomiast, że jest ono poprawne zarówno pod względem formalnym, jak też prawnym. Słusznie bowiem ustalono, że wniesiona przez obrońcę ściganego kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy, gdyż postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 lipca 2021 r., którym utrzymano w mocy rozstrzygnięcie sądu niższej instancji o stwierdzeniu prawnej dopuszczalności wydania ściganego – nie mieści się w katalogu orzeczeń wskazanych w art. 519 k.p.k., co też skutkowało odmową jej przyjęcia. Uczynione przedmiotem kasacji orzeczenie nie jest wyrokiem, natomiast kasacja od prawomocnych postanowień sądowych kończących postępowanie – innych niż wymienione w art. 519 k.p.k. – może być wnoszona wyłącznie przez podmioty specjalne, na co wskazuje art. 521 k.p.k. Przywołana przez skarżącego teza z uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 października 1996 r. (I KZP 27/96) – wydana na gruncie Kodeksu postępowania karnego z 1969 r. – aktualna pozostaje w odniesieniu do kasacji wnoszonej właśnie przez podmioty wymienione w art. 521 k.p.k.

Argumentacja zaprezentowana w zażaleniu razi dowolnością. Skarżący nie tylko abstrahuje od przywołanych w rzeczonym zarządzeniu przepisów prawa procesowego (skądinąd jednoznacznych w swojej treści), ale także przywołuje

fasadowe tezy, które żadną miarą nie mogą mieć zastosowania *in concreto* w omawianym przypadku – i już przez to nie mogą dowodzić błędności zaskarżonego zarządzenia. Za szczególnie niezrozumiałą należy uznać zarzut naruszenia art. 7 k.p.k., w którym obrońca podniósł, że przy wydaniu zaskarżonego zarządzenia – a zatem decyzji o charakterze niemerytorycznym – dokonano dowolnej oceny dowodów, a nadto pozbawionej gruntownej analizy całego zebranego w sprawie materiału dowodowego. Truizmem wydaje się być wyjaśnienie, że przy ocenie prawnej dopuszczalności wniesienia kasacji, badane mogą być wyłącznie – precyzyjnie określone w ustawie – warunki formalne. Kasacja jest przecież nadzwyczajnym środkiem zaskarżania prawomocnych już orzeczeń i dlatego może być przez stronę wniesiona jedynie w ściśle określonych ustawowo warunkach, a te ustawodawca określił m.in. w art. 519 k.p.k.

Za oczywiście bezzasadne należy również uznać twierdzenia obrońcy, jakoby przy wydaniu zaskarżonego zarządzenia doszło do naruszenia prawa ściganego do obrony. Skarżący w tym zakresie w ogóle nie wyjaśnił na czym konkretnie owo naruszenie miałoby polegać. Samo naruszenie generalnej zasady procesu karnego w postaci prawa do obrony (wyrażonej w art. 6 k.p.k. czy w art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności), nie może stanowić samoistnej podstawy odwoławczej. Jeśli skarżący zarzuca uchybienie tej zasadzie procesowej, to w zarzucie powinien przywołać tę normę w związku z innym przepisem, który – jako realizujący eksponowaną zasadę ogólną – został także naruszony, czego jednak we wniesionym zażaleniu obrońca nie uczynił.

Nie można również uznać, aby w zaistniałej sytuacji procesowej ścigany został pozbawiony dalszej obrony swoich praw, skoro uprawnienie do wniesienia kasacji od postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) – jak wspomniano wyżej – przysługuje podmiotom wymienionym w art. 521 § 1 k.p.k.

W konkluzji należy stwierdzić, że zarówno zarzuty zażalenia, jak również argumentacja przywołana w uzasadnieniu tego środka odwoławczego, nie wskazują na naruszenie przepisów prawa, które skutkowałoby wadliwością zaskarżonego zarządzenia.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

